

Reglaments

Decret 197/2023, del 3 de maig del 2023

Decret 197/2023, del 3-5-2023, d'aprovació del Reglament de la figura del mediador en el marc de la negociació col·lectiva.

Exposició de motius

L'aprovació de la Llei 3/2018, del 22 de març, de mediació (en endavant, la "Llei de mediació") va representar una aposta indiscutible per aquest mecanisme de resolució de conflictes, que permet l'obtenció de solucions responsables, autogestionades i eficaces que assegurin el compliment posterior dels acords i que preservin la relació futura entre les parts. En desplegament de la Llei de mediació i mitjançant el Decret del 19-12-2018 d'aprovació del Reglament del Registre de Mediadors, es crea el Registre de Mediadors, la inscripció prop del qual és indispensable per poder exercir la mediació.

En la mateixa línia, la Llei 31/2018, del 6 de desembre, de relacions laborals (d'ara endavant, la "Llei de relacions laborals") –modificada per la Llei 13/2019, del 15 de febrer, per a la igualtat de tracte i la no-discriminació; la Llei 6/2022, del 31 de març, per a l'aplicació efectiva del dret a la igualtat de tracte i d'oportunitats i a la no-discriminació entre dones i homes; la Llei 41/2022, de l'1 de desembre, de mesures de protecció, d'estímul del mercat i de governança en l'àmbit de l'habitatge; la Llei 42/2022, de l'1 de desembre, de l'economia digital, l'emprenedoria i la innovació, i la Llei 46/2022, del 22 de desembre, de l'Estatut de l'Artista del Principat d'Andorra– reconeix la importància del mecanisme de mediació i preveu, en l'article 135, que en els convenis col·lectius sectorials i intersectorials i en els acords col·lectius sectorials, així com en els acords i els convenis col·lectius d'empresa, es pugui designar un mediador perquè pugui proposar a les parts solucions eventuais a les qüestions plantejades.

Igualment, la disposició final segona d'aquesta Llei encomana al Govern l'aprovació del reglament de la figura del mediador, en el marc de la negociació col·lectiva.

És per aquest motiu que es promou aquest Reglament, que es divideix en dotze articles i que regula els requisits que s'han de complir per adquirir la condició de mediador en el marc de la negociació col·lectiva, així com els principis, els deures i les funcions que han de respectar les persones mediadores quan actuïn en l'àmbit referit.

Adicionalment, a través d'aquest Reglament, s'estableix, en el marc de la negociació col·lectiva, el règim de responsabilitat de les persones mediadores, el cost de la mediació i els honoraris de la persona mediadora, el mecanisme de designació d'una persona mediadora i el procediment que s'ha de seguir durant la mediació.

D'acord amb l'article 32.1 de la Llei 32/2018, del 6 de desembre, qualificada d'acció sindical i patronal, modificada per la Llei 11/2023, del 30 de gener, de mesures per al treballador per compte propi, i l'article 3.1.a del Decret del 13-11-2019 pel qual s'aprova el Reglament regulador del Consell Econòmic i Social, aquest òrgan ha emès el corresponent dictamen preceptiu i no vinculant.

Vist el Decret 177/2023, del 26-4-2023, de delegació de les facultats del càrrec de cap de Govern en funcions i del cessament dels ministres en funcions elegits en les eleccions generals del 2 d'abril del 2023.

Ateses les consideracions esmentades, i amb l'objectiu de donar compliment a la disposició final segona de la Llei de relacions laborals, a proposta del ministre de Presidència, Economia i Empresa en funcions, el Govern, en la sessió del dia 3 de maig del 2023, aprova aquest Decret amb el contingut següent:

Article únic

S'aprova el Reglament de la figura del mediador en el marc de la negociació col·lectiva, que entrarà en vigor l'endemà de publicar-se al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

Reglament de la figura del mediador en el marc de la negociació col·lectiva**Article 1. Objecte i àmbit d'aplicació**

Aquest Reglament té per objecte regular la figura del mediador en el marc de la negociació col·lectiva i, en particular, els requisits que s'han de complir per adquirir aquesta condició, així com els principis, els deures i les funcions que han de respectar les persones mediadores quan actuïn en aquest àmbit.

Article 2. Definicions

Als efectes d'aquest Reglament, s'entén per:

1. *Negociació col·lectiva*: el procés a través del qual els representants dels assalariats i els empresaris o els seus representants, incloses, si escau, les organitzacions sindicals i empresarials, en virtut de la seva autonomia col·lectiva, acorden les mesures reguladores, tant pel que fa a les condicions de treball i de productivitat com pel que fa a les relacions entre empresaris i assalariats i les seves organitzacions respectives.
2. *Parts*: els representants dels assalariats i els empresaris o els seus representants, incloses, si escau, les organitzacions sindicals i empresarials.
3. *Mediació*: el procés estructurat en què les parts, en el marc de la negociació col·lectiva, intenten voluntàriament assolir per si mateixes un acord sobre les matèries subjectes a negociació, amb l'ajuda d'una o de diverses persones mediadores.
4. *Ministeri competent*: el ministeri competent en matèria de treball.

Article 3. Sol·licitud, tramitació i resolució de la inscripció

1. Les persones que figurin inscrites al Registre de mediadors poden sol·licitar al ministeri competent la seva incorporació a la relació de les persones mediadores en el marc de la negociació col·lectiva.
2. A l'efecte del que preveu l'apartat anterior, les persones mediadores han de presentar una sol·licitud al Servei de Tràmits, en la qual indiquin el seu número d'inscripció al Registre de mediadors i autoritzin expressament el ministeri competent perquè pugui sol·licitar informació amb relació a les dades contingudes al Registre de mediadors i publicar les dades previstes a l'apartat 3 de l'article següent en la pàgina web del ministeri o en un altre mitjà d'informació i de difusió electrònica o similar.
3. Un cop el ministeri competent ha verificat que la persona sol·licitant està inscrita al Registre de mediadors, ha d'emetre una resolució en el termini màxim de dos mesos des de l'entrada de la sol·licitud. Si en aquest termini no s'ha dictat resolució, la sol·licitud s'ha d'entendre desestimada. Contra aquesta resolució es pot interposar recurs en els termes que estableix el Codi de l'Administració.
4. Quan la resolució és favorable, s'inscriu la persona sol·licitant a la relació de les persones mediadores en el marc de la negociació col·lectiva.

Article 4. Verificació i actualització de les dades

1. El ministeri competent pot verificar, en qualsevol moment, si la persona medidora continua inscrita al Registre de mediadors. Així mateix, el responsable del Registre de mediadors ha de notificar a aquest ministeri la baixa de la inscripció al Registre de mediadors de qualsevol persona que també estigui inscrita a la relació de les persones mediadores en el marc de la negociació col·lectiva.
2. La persona medidora ha de comunicar al ministeri competent qualsevol modificació de les seves dades de contacte en el termini màxim de cinc dies hàbils.
3. El ministeri competent ha de mantenir actualitzada la relació de les persones mediadores en el marc de la negociació col·lectiva, la qual ha de publicar en la seva pàgina web o en un altre mitjà d'informació i

de difusió electrònica o similar. La relació referida ha de contenir la identitat de la persona medidora, el número d'inscripció al Registre de mediadors i les seves dades de contacte.

Article 5. *Revocació*

1. En cas que una persona medidora no continuï inscrita al Registre de mediadors, el ministeri competent ha de revocar la seva inscripció a la relació de les persones mediadores en el marc de la negociació col·lectiva mitjançant la tramitació de l'expedient corresponent, d'acord amb el procediment previst a l'apartat següent.

2. El ministeri competent notifica a la persona interessada l'inici del procediment de revocació de la inscripció, indicant els motius que justifiquen l'obertura del procediment, i li atorga un termini de deu dies hàbils perquè efectui les al·legacions que estimi oportunes. Una vegada transcorregut el termini anterior, que pot ser prorrogat en una única ocasió per motius justificats, sempre que aquesta pròrroga no superi la meitat del referit termini, el ministeri competent dicta la corresponent resolució en el termini màxim de quinze dies hàbils.

3. Contra la resolució del ministeri competent es pot interposar recurs en els termes que estableix el Codi de l'Administració.

Article 6. *Principis de la mediació en el marc de la negociació col·lectiva*

Els principis aplicables a la mediació en el marc de la negociació col·lectiva són els previstos a la Llei de mediació i a la normativa que la desenvolupa i, més específicament:

- a) Els principis de voluntarietat i de bona fe.
- b) Els principis d'independència, imparcialitat i neutralitat.
- c) El principi de confidencialitat i secret professional.
- d) El principi d'igualtat de les parts.

Article 7. *Deures de la persona medidora*

1. La persona medidora, durant el procés de mediació en el marc de la negociació col·lectiva, ha de complir els deures següents:

- a) Exercir la seva funció amb independència, imparcialitat, neutralitat, professionalitat, bona fe, lleialtat i respecte envers les parts, d'acord amb la Llei de mediació i la normativa que la desenvolupa, aquest Reglament i les normes deontològiques aplicables a la professió.
- b) Exercir la seva funció ajustant-se als terminis fixats.
- c) Donar per acabada la mediació si s'esdevé qualsevol causa prèvia o sobrevinguda que faci incompatible la continuació del procés, d'acord amb les disposicions de la Llei de mediació, i també si aprecia manca de col·laboració de les parts o si el procés esdevé inútil per a la finalitat perseguida, ateses les qüestions que se sotmeten a la mediació.
- d) Informar les parts de qualsevol circumstància que pugui afectar la seva independència, imparcialitat i neutralitat, o que pugui generar un conflicte d'interessos, d'acord amb el que estableix la Llei de mediació. Aquest deure es manté durant tot el procés de mediació.

2. La persona medidora s'ha d'abstenir d'exercir les funcions que té encomanades en els supòsits previstos a la Llei de mediació i, si no ho fa, pot ser recusada.

Article 8. *Funcions de la persona medidora*

En el marc de la negociació col·lectiva, la persona medidora exerceix la mediació afavorint una comunicació adequada entre les parts i, per tant:

- a) Facilita el diàleg i promou la comprensió entre les parts.

b) Assisteix les parts a l'efecte d'establir un procés que ajudi a cercar solucions durant el procés de negociació.

c) Vetlla perquè les parts prenguin les seves pròpies decisions i tinguin la informació i l'assessorament suficients per assolir acords d'una manera lliure i conscient.

Article 9. *Responsabilitat de la persona mediadora*

1. L'acceptació de la mediació obliga la persona mediadora a complir fidelment l'encàrrec que se li fa. En cas contrari, incorre en responsabilitat pels danys i els perjudicis que pugui ocasionar, sense perjudici de la responsabilitat disciplinària corresponent.

2. La persona mediadora que exerceixi la professió en el marc de la negociació col·lectiva ha de mantenir en vigor l'assegurança prevista a la Llei de mediació i a la normativa que la desenvolupa.

Article 10. *Cost de la mediació i honoraris*

1. El cost de la mediació, tant si conclou com si no conclou amb un acord, es divideix en proporcions iguals entre les parts, si no hi ha pacte en contra.

2. Les persones mediadores poden exigir a les parts la provisió de fons que estimin necessària per fer front al cost de la mediació.

3. Si alguna de les parts no satisfà la provisió de fons sol·licitada en el termini assenyalat, la persona mediadora pot donar per conclou la mediació. No obstant això, abans de fer-ho ha de comunicar-ho a les altres parts a l'efecte que puguin suplir, en el termini que s'assenyali, la part que no ha satisfet la provisió de fons.

4. Els serveis de la persona mediadora són remunerats sota la forma d'honoraris. En el supòsit previst a l'apartat 1 de l'article següent, els honoraris es poden convenir lliurement amb les parts i, en cas que sigui designada pel ministeri competent, en el supòsit previst a l'apartat 2 de l'article següent, els honoraris es fixen de conformitat amb les normes orientadores establertes per reglament.

5. Les persones mediadores han d'informar les parts, a l'inici de la mediació, dels honoraris previsibles que es meritaren durant el procés de mediació.

Article 11. *Elecció de la persona mediadora*

1. En els acords i els convenis col·lectius d'empresa, les parts poden nomenar una persona mediadora de mutu acord entre les persones que figuren inscrites a la relació de persones mediadores en el marc de la negociació col·lectiva, en qualsevol moment del procés negociador, amb veu però sense vot, que pot proposar a les parts solucions eventuais a les qüestions plantejades, així com exercir les funcions previstes a l'article 8.

2. En els convenis col·lectius sectorials i intersectorials i en els acords col·lectius sectorials, qualsevol de les parts pot sol·licitar al ministeri competent, mitjançant la presentació d'un formulari al Servei de Tràmits, que designi una persona mediadora amb les mateixes funcions que les esmentades a l'apartat anterior.

3. La designació, per part del ministre titular del ministeri competent o de la persona que delegui, de la persona mediadora es porta a terme, preferentment, mitjançant l'acord de les parts sobre la persona que ha d'exercir aquestes funcions, entre les persones que figuren inscrites a la relació de persones mediadores en el marc de la negociació col·lectiva.

En cas que no hi hagi acord de les parts sobre la designació, el ministeri competent designa una persona mediadora pel sistema de torn entre les persones que figuren inscrites a la relació de persones mediadores en el marc de la negociació col·lectiva. Les persones mediadores designades pel ministeri pel sistema de torn no poden tornar a ser designades mitjançant aquest sistema fins que no finalitzi el torn corresponent.

Article 12. *Procediment*

1. El procediment de mediació en el marc de la negociació col·lectiva no està subjecte a cap tramitació preestablerta, sense perjudici de l'obligatorietat de dur a terme les sessions informativa i constitutiva i de

documentar l'acord final a través de l'acta corresponent, en cas d'assolir-se, de conformitat amb el que preveu la Llei de mediació, i de l'obligació de respectar els terminis previstos en el títol V de la Llei de relacions laborals.

2. El compliment de l'obligació de documentar l'eventual acord final a través de l'acta i el caràcter vinculant de l'acord final, segons el que està previst a la Llei de mediació, no eximeix del compliment dels tràmits previstos a la Llei de relacions laborals en matèria de registre i de publicitat dels acords i dels convenis col·lectius.

3. L'abast, la força obligacional, l'eficàcia, la revisió, la denúncia i el control dels acords i convenis col·lectius assolits a través d'un procediment de mediació es regulen per les disposicions de la Llei de relacions laborals.

Cosa que es fa pública per a coneixement general.

Andorra la Vella, 3 de maig del 2023

Jordi Gallardo Fernández
Ministre de Presidència, Economia i Empresa en funcions